Kabardies

in Wikipedia, die vrye ensiklopedie

Kabardies (адыгэбзэ, къэбэрдей адыгэбзэ of къэбэрдейбзэ *qabardejbza* luister (hulp·inligting); Adigies: адыгэбзэ, къэбэртай адыгабзэ of къэбэртайбзэ), ook bekend as **Oos-Sirkassies**, is ’n Noordwes-Kaukasiese taal wat nou verwant is aan Adigies. Dit word hoofsaaklik gepraat in die Russiese republieke Kabardino-Balkarië en Karatsjai-Tsjerkessië, asook in Turkye en die Midde-Ooste. Daar is 47 of 48 medeklinkers, maar net twee klinkers. Nes alle Noordwes-Kaukasiese tale het dit ’n baie komplekse werkwoordstelsel.

Sommige taalkundiges reken dat Kabardies slegs ’n dialek is van Adigies of van Sirkassies, wat bestaan uit al die dialekte van Adigies en Kabardies saam. Die Kabardiërs self noem hul taal dikwels **Adighabze** (Adigies). Soms noem kenners die twee tale Oos-Sirkassies (Kabardies) en Wes-Sirkassies (Adigies) om verwarring te vermy. Die saak word verder bemoeilik deur Beslenei, wat gewoonlik beskou word as ’n dialek van Kabardies maar ook groot ooreenkomste toon met sekere dialekte van Adigies.

Kabardies **Адыгэбзэ (Къэбэрдейбзэ)**	
Gepraat in:	Rusland Turkye
Gebied:	Kabardino-Balkarië en Karatsjai-Tsjerkessië
Totale sprekers:	1,6 miljoen[1]
Taalfamilie:	Noordwes-Kaukasies Sirkassies **Kabardies**
Skrifstelsel:	Cyrilliese alfabet Latynse alfabet Arabiese alfabet
Amptelike status	
Amptelike taal in:	Rusland ▪ Kabardino-Balkarië ▪ Karatsjai-Tsjerkessië
Gereguleer deur:	*geen*
Taalkodes	
ISO 639-1:	*geen*
ISO 639-2:	kbd
ISO 639-3:	kbd (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=kbd)

Nota: Hierdie bladsy kan IFA fonetiese simbole in Unicode bevat.

Alfabet

Kabardies word sedert 1936 met ’n vorm van die Cyrilliese alfabet geskryf. Tot in 1924 is dit met die Arabiese alfabet geskryf, en daarna tot in 1936 met die Latynse alfabet.

А а	Э э	Б б	В в	Г г	Гу гу	Гъ гъ	Гъу гъу
Д д	Дж дж	Дз дз	Е е	Ё ё	Ж ж	Жь жь	З з
И и	Й й	К к	Ку ку	КI кI	КIу кIу	Къ къ	Къу къу
Кхъ кхъ	Кхъу кхъу	Л л	Лъ лъ	ЛI лI	М м	Н н	О о
П п	ПI	Р р	С с	Т т	ТI	У у	Ф ф

	пI				тI		
ФI фI	Х х	Ху ху	Хь хь	Хъ хъ	Хъу хъу	Ц ц	ЦI цI
Ч ч	Ш ш	Щ щ	ЩI щI	Ъ ъ	Ы ы	Ь ь	Ю ю
Я я	I	Iу					

Verwysings

1. "Ethnologue: Languages of the World, Seventeenth edition, Kabardian" (http://www.ethnologue.com/language/kbd) (in Engels). Ethnologue. Geargiveer (https://web.archive.org/web/20200516100459/https://www.ethnologue.com/language/kbd) vanaf die oorspronklike op 16 Mei 2020. Besoek op 20 Oktober 2015.

Eksterne skakels

- Ranko Matasović (2008). "A Short Grammar of Kabardian" (http://www.ffzg.hr/~rmatasov/KabardianGrammar.pdf) (PDF).
- Adyga.org – Sirkassiese internetforum (http://www.adyga.org/)
- Audio.Adyga.org – Virtuele Sirkassiese woordeboek (http://www.audio.adyga.org/)
- Ethnologue: Kabardies (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=kbd)
- Kabardiese alfabet (http://www.omniglot.com/writing/kabardian.htm)
- Hierdie artikel is vertaal vanuit die Engelse Wikipedia

v · t · e (https://af.wikipedia.org/w/index.php?title=Sjabloon:Tale_van_Rusland&action=edit) **Amptelike tale van Rusland**

Federale taal	Russies
Amptelike tale van deelgebiede	Abazyns · Adigies · Agoelies · Altaïes · Awaars · Azerbeidjans · Basjkiers · Boerjaties · Chakasies · Darginies · Erzja · Ingoesjeties · Jakoeties · Kabardies · Kalmikies · Karatsjai-Balkaries · Komi · Krim-Tataars · Koemikies · Lakies · Lesgies · Mari · Moksja · Nogai · Oedmoerts · Oekraïens · Osseties · Roetoelies · Tabasaraans · Taties · Tartaars · Tiwaans · Tsachoeries · Tsjetsjnies · Tsjoewasjies
Tale met amptelike status	Chanti · Dolganies · Eweens · Ewenkies · Fins · Joekagiers · Karelies · Kasaks · Komi-Permjaaks · Mansi · Nenets · Selkoeps · Tsjoektsjies · Wepsies
Alfabette	Cyrilliese alfabet · Russiese braille

Normdata GND: 4367208-5 (https://d-nb.info/gnd/4367208-5)